

Visie op danseducatie

Hilde Quix, inspecteur voor het DKO

Wie herinnert zich niet de lichte paniek bij leerkrachten wanneer er destijds een inspecteur de klas binnenkwam? Het deed vermoeden dat het onaangename types moesten zijn, die leefden - en streefden - naar de letter, niet naar de geest. Lichtjes verzuurd. Niet meteen iemand waarmee je op de koffie wil. Groot is dan ook mijn verbazing wanneer ik Hilde Quix ontmoet, inspecteur voor het DKO, het deeltijds kunstonderwijs. Niks zurigheid hier. Integendeel zelfs: een warme persoonlijkheid met een aanstekelijke passie voor dans en pedagogie. Een passie die ze deelt met Passerelle.

sfeerbeeld uit *A QUOI!*, het OKAN-project van Passerelle

De voorbije jaren werkte Passerelle al een paar keer met het DKO samen, met de *Westhoek Academie van Koksijde* onder meer, de *academie van Zaventem* en de *Kunstacademie Vlaamse Ardennen in Ronse*. Als inspecteur was Hilde nooit rechtstreeks bij die projecten betrokken. Maar ze volgde ze wel vanaf de zijlijn. "Passerelle blijft mij treffen met haar veelzijdigheid", zegt ze. "Het is een organisatie die op verscheidene vlakken, ook buiten het DKO, relevantie heeft."

Wat Hilde vooral raakt, is het sociaal engagement van Passerelle. "Vanmorgen nog heb ik op internet een compilatie bekeken van 'A QUOI!', een project dat Passerelle deed met OKAN-jongeren. Dat zijn jongeren uit alle hoeken van de wereld die naar ons land zijn verhuisd en nog geen Nederlands kunnen. De tranen stonden mij in de ogen. Je moet je inbeelden: die jongens en meisjes zijn hier soms nog maar enkele weken, zijn heel onzeker, worden constant met hun beperkingen geconfronteerd. Thuis moeten ze vaak veel meer verantwoordelijkheid dragen dan wat goed is voor hun leeftijd. Dat die gasten bij Passerelle een veilige omgeving krijgen, waar ze hun emoties kunnen laten zien, kunnen ontdekken waar ze goed in zijn en zich simpelweg een paar uur gelukkig mogen voelen, dat vind ik van onschatbare waarde."

"Binnen het DKO", gaat Hilde verder, "zijn er ook een aantal initiatieven waar we met kwetsbare jongeren werken. Ik herinner mij onder meer een kunstiniatieproject in Limburg, in een basisschool waar zowat alle leerlingen buitenlandse roots hebben. In de buurt van die school zijn heel veel problemen, criminaliteit en agressie. Daar werkt een sympathieke vrouw rond beeldende kunst met de kinderen. Wel, die heeft nooit enig probleem gehad in die buurt. Integendeel, ze kon -bij wijze van spreken- haar auto ongesloten achter laten. Daar zou niemand een vinger naar uitsteken. Want heel die buurt wist wat die vrouw voor hun kinderen betekende. Zeer opvallend: toen ik dat verhaal deed aan Pol Coussement, de artistieke leider van Passerelle, bleek dat hij net hetzelfde had ervaren in een achtergestelde buurt waar hij had gewerkt. De impact van dit soort projecten valt niet te onderschatten."

De impact van artistieke projecten met kwetsbare jongeren valt niet te onderschatten.

Unieke artistieke beleving

Dat kunst een hefboom kan zijn voor jongeren in kwetsbare situaties is duidelijk. Wat niet wegneemt dat het ook verrukkend is voor wie in 'minder uitdagende' omstandigheden leeft. "Tuurlijk zie ik ook een plaats voor Passerelle in het gewone onderwijs en het DKO. En dat hoeft niet altijd met grote, meerdaagse projecten. Ook een korte workshop kan bij die kinderen veel los maken, zorgen voor wat ik een unieke artistieke beleving noem. Daarmee bedoel ik een soort wauw-gevoel, een punt waarop alles samen valt: de ideeën van de choreograaf, de manier waarop de kinderen die ideeën interpreteren, de ontdekking van nieuwe talenten, van een nieuwe, heel persoonlijk manier om te communiceren met een publiek... En dans is daarvoor een geweldig medium, omdat het zo veelzijdig is. Dans is dramaturgie, muziek, decor, beeldende kunst en biedt jongeren dus heel veel mogelijkheden om in te stappen en nieuwe aspecten te verkennen van zichzelf."

Binnen het DKO ziet Hilde vooral een complementaire rol voor Passerelle, in tegenstelling tot supplementair. "Een project van Passerelle", verduidelijkt ze, "mag van mij gerust een leuke extra zijn voor de leerlingen. Graag zelfs. Maar niet enkel dat. Het moet vooral de bedoeling zijn iets bij te brengen dat ze anders onvoldoende zien. Iedere leerkracht heeft zijn 'blinde vlek'. Ik moet bekennen, ik heb zelf lange tijd ballet gegeven en port de bras (armen) bijvoorbeeld, dat was mijn ding niet. Sprongen, dat wel, draaien, daar was ik ook goed in. Maar mijn armen lieten het wat afweten. (lacht) En dat straalde af op mijn leerlingen. Een samenwerking met Passerelle moet als doel hebben dat soort beperkingen te compenseren. Dit is een louter danstechnisch voorbeeld. Het ruime netwerk van Passerelle maakt dat ook mogelijk."

Dans is muziek, decor, dramaturgie, ... Het biedt jongeren veel mogelijkheden om nieuwe aspecten te verkennen van zichzelf.

sfeerbeeld tijdens het zomercamp Wat is Kunst met Lot Jansen

"Pol Coussement heeft een geweldige neus voor talent", vindt Hilde. "Op één of andere manier weet hij altijd weer nieuwe choreografen te vinden die goed samenwerken met kinderen en jongeren en elk hun capaciteiten hebben. Is het de manier waarop hij die mensen coacht of een soort aanvoelen? Geen idee. In elk geval, choreografen als Benjamin Vandewalle, Judith Clijsters of Lot Jansen leveren fantastisch werk. Ze beseffen perfect wat een jongere of een kind wel of niet aankunnen zonder zich artistiek te compromitteren. Bovendien zijn ze ook nog eens communicatief, wat niet iedere artiest gegeven is."

Dansschool S-pression (Meetjesland) aan het werk in *De Uitdaging* © Sofie De Backere

Dé Uitdaging

Leren veronderstelt openheid. Dat geldt voor leerlingen en leerkrachten, als die vooruit willen, maar ook voor organisaties. Hilde hecht dan ook belang aan samenwerking en kruisbestuiving binnen de cultuureducatieve sector en ziet Passerelle daarin als één van de trekkers. "Onder meer binnen Danspunt", zegt ze. "Dat is de koepel voor amateurdans. Heel wat organisaties binnen die koepel denken in hokjes: volksdans, hedendaags, hiphop, jazz, ... Terwijl eigenlijk: dans is dans. Allemaal willen we zo veel mogelijk jongeren aan het dansen krijgen, onder het toezicht van professionele begeleiders. "Die professionele artistieke begeleiding is essentieel om jongeren te laten kennis maken met de unieke wereld van de dans."

En goed, die verschillen tussen de dansgenres, die zijn er wel. Maar ik vind die vooral verrijkend. Pol Coussement heeft dat afgelopen voorjaar trouwens nog bewezen met *De Uitdaging*, een project dat hij begeleidde voor *Danspunt*. Er was aan zes amateurdansgroepen gevraagd om rond de Grote Oorlog te werken. Daar zaten onder meer een streetdance-groep tussen uit Geel, een volksdansgroep uit Schoten en een hedendaagse dans-compagnie uit Leuven. Tijdens het toonmoment, dat het project moest afsluiten, viel op dat die dansen uiteindelijk mooi overvloeiden in elkaar. Maar belangrijker nog: ik denk dat alle deelnemers van elkaar geleerd hebben. De volksdansers, die altijd werken volgens een strikte partituur, zijn ongetwijfeld geprikkeld door de improvisaties binnen hedendaagse dans. Omgekeerd zullen de technieken uit de volksdans, om bewegingen vast te leggen, de hedendaagse dansers geïnspireerd hebben om wat meer orde te brengen in hun 'chaos'. Pol en ik zitten nu samen in een denktank rond de toekomst van Danspunt. En het stimuleren van dit soort uitwisseling komt daarin zeker aan bod."